

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrierile nefranțate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIBIRURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nr. Angenfeld & Emmerich
Nr. Heinrich Schalk. A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körzt).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntar. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
l'Argul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un asem-
blar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 145.

Brașov, Joi 3 (16) Iulie

1908.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartalul trei
al anului, la care invităm pe toți amicii
și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA

Când să-i întărcăm?

Unii oameni sunt de un optimism
ce nu se poate desrădăcina cu nimic
și prin nimic. Indată ce au prins o
idee ori un plan, care li-se pare că
trebuie să se realizeze într'un chip
sau altul, fiindcă așa pretinde inter-
esul cea sau celălalt, așa e bine, fru-
mos și folositor, nu să mai pot lăsa
și desbăra de ea. Cea mai periculoasă
specie de optimiști sunt făcătorii de
pace, cei ce vor să joace pe mijlo-
citorii, pe binevoitorii și indemnătorii
la împăciuire cu orice preț. Aceștia
devin de multe ori mai încăpăținați
decât votri și voatrele la mărișuri.

Unul dintre oamenii aceștia este
și avocatul Dr. Emil Babeș. Incu-
rajat de contele kossuthist care l'a
onorat c'o scrisoare în care i-s'a je-
luit că kossuthiștii nu pot face pace
cu naționalitățile din cauza agitațiunii
naționalităților din dietă și cu deo-
sebite din cauza pressei române. Ba-
beș și-a și luat o posă de mijlo-
citor al împăciuirii și i-a dat contelui
cunoscutul răspuns, care la timpul
său a fost publicat în „Tel. Rom.“
atrăgând atențiunea contelui kossu-
thist asupra faptului, că nemulțămirea
ce domnește între naționalități, nu

vine dela agitațiunea acestora, ci că
pornește dela unilaterală și ne co-
rectă și neoportuna politică de na-
ționalitate a guvernului.

Di Babeș s'a bucurat așa de
mult asupra acestei descoperiri și
asupra mijlocului eficace, ce l'a propus
pentru a să putea ajunge la o
impăciuire, ca adecă și unii și alții
să se apropie de olaltă cu câți-va
pași, încât n'a mai putut să țină se-
cretul și a alergat să bată doba la
„Telegr. Rom.“

De atunci avem pe d-l Emil Ba-
beș ca stredel pentru toți doritorii de
impăciuire din tabăra amică și ad-
versă. Pressa maghiară, care foarte
de mult a contractat obiceiul rău și
periculos de a toca mereu la bureți
în cestiunea naționalităților fără de
nici o bunăvoință și țintă hotărâtă,
numai ca să ametească și asurzească
muștrările de conștiință, ce totuși le
resimte din când în când, când vede
că se ridică ici și colo piedeci și pe-
ricole pentru nizuințele maghiarismu-
lui violent, s'a acățat imediat de pre-
tinsa misiune de samsar cinstit a lui
Emil Babeș și a îmblătit mereu la
frase nesărate și desguștătoare des-
pre așa zisul partid moderat român,
care ar fi gata să se ofere kossuthiș-
tilor pentru a le împlini o dorință ce
n'au avut-o și nu o au și pe care
n'au nutrit-o nici odată cu sinceritate,
ci numai au pretextat-o din când în
când, când s'au văzut strămtorați, ca
la 1849 și când au vrut și voesc să
ne îmbete cu apă rece, ca și în tim-
pul de față. Așa deodată personalitatea
d-lui Babeș a ajuns a figura ca cen-
trul unei discuțiuni publice politice a-
pra unei teme, care atinge în mod
capital interese mari de liniștire și
consolidare interioară. Credem bucu-
ros, că d-l Emil Babeș s'a simțit foarte
măgulit văzând că toată lumea îl pri-
vește ca pe inițiatorul unei acțiuni de
așa mare cumpănă pentru viitorul
patriei. Probabil, că împreună cu d-sa
s'au bucurat de acest rezultat și alți
prietini ai d-lui Babeș, cari au luat
mai serios incognitul și anonimitatea

lor, de pildă singurul nostru magnat
civil Dr. Iosif Gall, care de-o viață în-
treagă se tot trudește înzadar să în-
jghebeze un partid moderat român,
care să poată face pace definitivă cu
guvernul unguresc cu ajutorul legii
de naționalitate și pe baza unei in-
terpreteri hermafrodite a ei.

În cele din urmă în timpul de
azi când toate se usează cum n'ai
crede de iute, n'a putut să dureze
decât numai scurt timp și vorbăria de-
spre împăciuire și partidul moderat,
pe care mărturisim, ni s'a fost urât
de mult s'o mai urmărim. Acum sun-
tem dispenzați de aceasta. căci după
ce politicianii cei mari kossuthiști au
luat vacanță și s'au dus pe la ale
lor, a încetat discuțiunea mai ales
că s'a constatat că Babeș a făcut
până acuma numai discuțiune teore-
tică și n'a inițiat nici o faptă concretă
pentru întemeierea partidului mode-
rat ba s'a lăpădat chiar de suspiciu-
nea, că el ar fi admis vre-odată că
esistă un asemenea partid.

Totuși s'a gândit Dr. Emil Ba-
geș să se folosească de moment și
de ocaziune și să se mai pună odată
în evidență făcând o dare de seamă
asupra patrioticelor sale stăruințe și
aspirațiuni în „Pester Lloyd“, care de
un timp încoace a dovedit mare to-
leranță și prevenire față cu proza po-
litică a unor bărbați din sânul naționa-
lităților, cari dovedesc o mare inclinare
spre moderațiune și spre înțelegere cu
cei dela putere. Dacă a scris Dr. Mihail
Polit de repetite ori pentru capaci-
tarea celor dela „P. Lloyd“ de ce să
nu scrie și Dr. Emil Babeș, mai
ales când e preocupat de-o cestiune
așa de gravă ca aceia a împăciuirii.
Dacă marele lui plan va fi desfășurat
și în „Pester Lloyd“, de sigur, crede,
că cauza va fi făcut un pas mai
înainte.

Au scris în coloanele acestui ziar
nu numai bărbați ca Polit dar și
oameni mult mai sus puși, ca mag-
natul Dr. Iosif Gall, și totuși, deși a
trecut un șir lung de ani de atunci
n'a avut absolut nici un efect toată

ostenea la magnificenței sale cu toate
că pe cât ne aducem aminte articolii
săi nu erau publicați de redacțiunea
dela „Pester Lloyd“ cu rezerva, că
nu să poată identifica cu punctul de
vedere al scriitorului, rezerva ce o
face față cu expunerile fantastice ale
d-lui Emil Babeș.

Aceasta îi poate servi oare cum
spre liniștire intrucât ea corespunde
mai mult numelui și tradiției familiei
sale.

E greu a sfătui în asemeni îm-
prejurări. Nu știm până când d-l Ba-
beș va avea credința tare, că în cele
din urmă totuși se vor muia înin ile
șoviniste și vor face cum dorește d-l
Babeș, primul pas pentru împăciuire.

Dar pentru aceasta mai avem
timp. Deocamdată riscăm de a adresa
d-lui Babeș o întrebare în speranță,
că va sacrifica puțin timp de a se
gândi serios asupra ei, după ce se
ocupă atât de mult cu politica. Nu
s'a gândit oare d-l Dr. E. Babeș, că
cauza principală pentru care Ungurii
nu fac nici un pas serios pentru apro-
piere este, că prea am fost dotați noi
Românii cu personalități de multe-ori
ocupând o poziție socială frumoasă
care i-a obicinuit și i-a răsfațat cu
continuele lor oftări după împăciuire.
Cum crede că va fi posibil Românilor
vre-odată de a întărea pe șoviniiștii
noștri radicali, ca să nu să mai în-
creadă așa tare în slăbiciunile și ne-
mernicia noastră politică, dacă nu vor
înceta odată cu desăvârșire aceste îm-
bulzeli de a-i omorâ cu propunerile de
frățietate și de pace? Oare vor putea a-
junge vre-odată Maghiarii să se gân-
dească serios la o pace cinstită și
sinceră cu Românilor și cu naționalită-
țile, dacă nu-i vom convinge, că ne-
mulțumirea noastră este în adevăr un
pericol serios pentru ei? Fi-va cu pu-
tință a-i întărea vr'odată cu articoli
ca ai d-lui Babeș? Și până ce nu se
va întâmpla aceasta poate fi speranța
ca ei să facă vr'un pas spre noi?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Ordinul de a sforăi.

Tragi-comedie într'un act (familiară).

Persoanele: Căpitan Popea.
Cleopatra, soția sa.
Ion, oidoanăuță.

— Scenă se petrece vara în București. —

(Teatrul reprezintă o odaie. Trei uși, una în
fund, în dreapta și stânga. În partea stângă un pat.
În mijloc o masă și câteva scaune.)

Scena I. Cleopatra, Ion.

Cleopatra: (Ion șade pe scaun, lângă masă).
Inchipește-ți! Asta nu mi s'a mai întâm-
plat. Orele 6 și căpitanul n'a mai venit!
Ce s'o fi făcut?

Ion: De, cucoană, să trăiți! Pustiul
ăsta de oraș e cam afurisit, bată-l norocu
să-l bată!

Cleopatra: Cum, mă Ioane? Ce vrei
să spui?

Ion: Uite cum, cucoană! Incătrău te
duci, încătrău te întorci, vezi câte ceva...
și de... ochii... cum s'ar zice, văd,
inima cere!

Cleopatra: Afurisitele! Domnul Po-
pea este om de aceia? Nemernicule! Am
să te trimit la cazarmă!

Ion (Ș-himbând vorba): Nu știu cine
sună!

Cleopatra: Vezi, poate o fi d-l căpitan!
Ion: Să vad!

Scena II.

Cleopatra (singură): Cam are drept,
mucosul de el! Am să fac tot ce-mi stă
în putință, ca să mute pe căpitan în altă
parte!

Ion (întrând c'un pachet): Cucoană, d-l
căpitan, a trimis o legătură. (Apare) Ce
dracu o fi în ea?

Cleopatra: Bine!.. Ia șapca, și dute
la cazarmă și să vezi dacă d-l căpitan e
de serviciu sau nu!

Ion (piecând): Prea bine cucoană!
Cleopatra: Ai venit? (Ioan iese.)

Scena III. Cleopatra, Popea. Pe urmă Ion.

Cleopatra (culeându-se în pat): Nenoro-
cita de mine! Mi-am legat viața de un om,
care nu este în stare să-și facă soția fe-
ricită. (Cineva bate la ușă.)

Cleopatra (în parte): Cine-o fi bătând?
Să-i zic să intre! Intră!

Popea (întrând): Dragă nevastă...

Cleopatra: Mai încet, cu dragă, nu
mă lua numai decât cu petițiile!

Popea: Nu dragă! Dar voi am să-ți
cer iertare, că n'am venit la masă până
acum!

Cleopatra: Unde ai fost?

Popea: Am fost cu maiorul la Ior-
dache și am tras un chef, pentrucă m'au
pus pe tabloul de înaintare! Mă înțelegi?

Cleopatra (infuriată): Va să zică eu
sunt caraghioasa ta să te aștept până
acum?

Popea: Nu te supăra. Lucrul ăsta nu
se întâmplă în toate zilele. Ioane! Ioane!
Hai de-mi trage cismele!

Cleopatra: Ion a plecat să te caute
pe tine!

Popea: (încercat a parte) Hoțul de Ion,
cu siguranță află totul. Dar nici eu nu
sunt mort.

Cleopatra (întreținându-l): Mănânci odată,
sau ce faci?

Popea: Până nu vine soldatul, nu!

(Se aud câteva bătăi în ușă.)

Cleopatra: Intră!

Ion: (deschide ușa și intră fără să observe
pe căpitan) Coniță! L'am căutat la cazarmă
și nu l'am găsit! D-nul căpitan Urechescu
mi-a spus că s'a dus la Iordache cu...

Popea: (întrerupându-l, după ce s'a plimbat
agitat încoace și încolo)... maiorul și încă câți-
va ofițeri.

Ioan: Nu...

Popea: Să taci, vită cu graiu de om!
Nu știai tu, că la timpul ăsta nu mai stau
la cazarmă?

Ioan: Și d'ăia, să trăiți, am venit la
Iordache și v'am văzut...

Popea: Ți-am spus să taci! M'ai vă-
zut cu ofițerii de cari am zis adineauară!

Ioan: Și cu...

Popea: Și cu maiorul! Și taci odată
că te croesc! (în parte) Hoțul a aflat totul.
Cum să mă scap de el?

Cleopatra: Mănânci dragă, sau strâng
masă?

Popea: Strânge-o!

Ioan: (în parte) E sătul afurisitul. A
mâncat cu cocoanele ălea...

Popea: Trage, mă, că-ți întind co-
jocul.

Ioan (trăgând) Să trăiți (Cleopatra iese).

Scena IV. Popea, Ioan.

Popea: (scoțând o piesă de 5 lei) Mă Ioane,
o vezi?

Ioan: Nu așa bine, să trăiți, că-s cam
scurt la vedere.

Popea: (cunându-și-o în palmă) Acum o
vezi? Ai văzut ceva la Iordache?

Ioan: Nu, să trăiți. Nu te-am văzut
nici pe d-ta, nici pe cucoanele ce erau cu
dumneata...

Popea: Așa te voui...

Ioan: Să bage cineva cutitul în co-
jocul meu și tot nu spun nimic.

Congresul slav din Praga. Alături s'a deschis în Praga, precum am anunțat, marele congres al popoarelor slave din Europa. Congresul a fost deschis în sala spațioasă a casei orașului. Au fost reprezentanți cehii, polonii, rutenii, slovenii, croații, rușii, sârbii și bulgarii. După vorbirea de deschidere a primarului a salutat pe oaspeți Dr. Kramarz în limba cehă, spunând, că popoarele slave trebuie să-și concentreze puterile spre a putea lucra pentru prosperarea culturală și economică, ceea ce are să se întâmple pe baza de drepturi egale. Amintește în deosebi pe acei frați slavi, cari bucuroși ar fi luat parte la congres, dar n'au putut. Aceștia sunt Polonii din Pozen, și Slovacii și Sârbii din Ungaria (aprobări vii), pe cari îi asigură despre simpatia și dragostea tuturor popoarelor slave. După ce a repetat salutul în toate limbile slave, și-a încheiat vorbirea spunând, că slavii nu voiesc să nimicească state și să răstoarne tronuri, voiesc numai să lucre în comun, iar această muncă comună o necesitează acel pericol, care amenință toate popoarele slave. În numele Rușilor a vorbit contele Kraszowski și Maklatov. Primul — președintele delegației rusești — a declarat, că Rusia nu va putea fi de nimic îndemnată să păsească contra altor popoare slave. Deputatul Dumei Maklatov relevă marea însemnătate a acestui congres din punctul de vedere al istoriei culturale. Au mai vorbit, Gmowski, președintele partidului polon din Dumă, dorind apropierea rusopolonă, apoi Gorzics în numele Sârbilor, bulgarul Boblzes; croatul Trepics-Pavicics a vorbit despre nuziunile civilizatori ale Slavilor și apărarea culturii contra barbarismului; și urmă în numele Slovenilor a vorbit Hribar, după a cărui vorbire, ședința s'a închis. La 2 oare a fost prânz comun. După amiază congresiștii au vizitat expoziția.

Publicistul din Moscova, Zorzenko, publică în foaia »Narodni List«, că pune la dispoziție 100,000 ruble pentru înființarea unui conziliu panslav permanent. Conferința se va ocupa, probabil cu ideea unui astfel de consiliu.

Darea de seamă a deputatului Sapilo. Duminecă și-a ținut în Delnicz darea de seamă deputatul croat Sapilo, fiind primit cu însufletire de poporul croat. Între altele a spus, că modificarea regulamentului camerei a făcut imposibilă orice acțiune croată. De aceea e necesar a se ocupa cu cestiunea: dacă dieta croată să mai trimită sau nu reprezentanți în dieta ungară. Aceasta se poate face cu succes, numai în cazul, când dieta croată va lua o deciziune în sensul acesta, căci în caz contrar tot mai rămâne unu-doi deputați, cari din diferite cauze, vor merge în dieta comună. Deciziunea aceasta de a nu mai trimite deputați în camera ungară — încheie Sapilo — ar aduce modalități noi în aplanarea conflictului croato-maghiar, și ar putea servi spre valorarea intereselor de drept ale poporului croat.

Mișcarea tinerilor turci. Din Salonic se anunță, că Osman-Pașa comandantul corpului II de armată a primit ordin din Constantinopol ca să plece cu un tren expres la Monastir, spre a lua măsuri energice pentru reprimarea mișcării tinerilor turci.

Osman-Pașa a fost numit succesor al lui Schemzi-Pașa, care a fost asasinat zilele trecute.

Conferința grănițarească din Năsăud.

(Fine.)

Dar, să facem pe plac d-lui Dr. Scridon, să admitem chiar un lucru, d'a capo inadmisibil: că școlile acestea nu mai corespund (bag-seama, fiindcă nu să învață nemțește...), că nu sunt la nivelul recerut de împrejurări, că și-au trăit traiul, că învățătorii dela aceste școli asemenea necorespunzătorii și sub toată critica — ei bine, pentru Dumnezeu, chiar în acest caz are d-l Scridon și tot omul cinstit datorința a interveni cu atât mai mult ca aceste instituite de învățământ să corespundă intru toate, să strălucească, să fie la nivelul recerut de împrejurări și azi ca »illo tempore«; învățătorii angajați la acestea să fie la culmea chemării lor, să fie cei mai apți, cei mai deștinați, cei mai vrednici, chiar cu riziul »de a tăia în carne vie«, — dar nu e ertat a se nimici, a se omorâ instituiunile culturale și a se lăsa pe drumuri un număr însemnat de învățători, dintre cari unii își cresc, ca puțini alții, familii vrednice, cinstite, cari pot să fie podoaba și mândria neamului nostru.

Persoanele... învățătorii, — dacă e vorba, — pot pleca... ele pot fi înlocuite, persoanele se duc și iarăși vin, — aceasta, repet, puțin împoartă, instituiunile însă trebuie să trăiască, să viețuiască și — corespunzând tuturor timpurilor și împrejurărilor, — să-și poată îndeplini cu atât mai mult sacra lor misiune față de neam.

Și acum întreb eu pe d-l Dr. Scridon, pe d-l Dr. Onișor, față de cari am avut totdeauna și am stima și respectul cuvenit: sustin eu lucruri exagerate, neraționale, imorale?

ad. 3. Dela fondul silvanal nu mai putem cere, nu e conziliu a mai cere bani, atâtea sume și în atâtea rânduri am primit dela acest fond și ne putem aștepta la surprinderi neplăcute... iar dela comune asemenea nu mai putem cere, căci sunt sărace și împovorate cu fel de fel de greutate...

Și pe când d-l Dr. Scridon își motiva în ast mod punctul său de vedere, referitor la cererea unui nou ajutor dela fondul silvanal din Bistrița, care e proprietatea comunelor grănițarești, care e administrat prin »comisiunea de 8«, toți românii dela conducerea noastră, — pe atunci un vrednic reprezentant al comunei Monor, ce se sta alături de mine, exclamă cu însufletirea omului conștios, în azul tuturor: »Noi, comuna Monor am votat și vom mai vota bani pentru școala noastră scumpă... iar un bătrân țăran, cu pleo albe, pare-mi-se din Sântioana, crezând, că și eu sunt din aceia, ce vreau, cu orice pret, perirea școlii lor, agrăindu-l se adresă către mine cu cuvintele de cari vecinic îmi voi reaminti cu durere: »D-voastră Someșeni, ar gândi omul... că nu ne sunteți frați!...«

Dar să reviu la cestiune.

Fondul silvanal, ce dispune de sute de mii, venit anual, care al nostru e, care pentru catastroa a votat 500.000 cor., lucru

ce nu s'a mai întâmplat în toată țara, care într'un singur an a avut 45.000 deficit, pentru oieritul din Peursa, — care dă zeci de mii anual pentru personalul său număr, oare acest fond bogat, ale căruia venite, în urma căii ferate, deschise de curând pe Valea Ilvei-Mari, în scopul exploatarea pădurilor de brad, de acolo, în valoare de milioane, se va duplica negreșit, — oare acest fond și comunele proprietare, dacă ar fi votat încă 10—20.000 venit anual la fondul școlar central din Năsăud, care asemenea al comunelor e, oare ar fi să acest faliment, ori ar fi fost doar'o crimă?

Cât de frumos și înălțător era, ce moment solemn și istoric era, dacă d-l Dr. Scridon, fiu al acestui ținut, pe care noi românii l'am pus și-l avem la căma comitatului ca o fală și mândrie a noastră, dacă dânsul, într'un moment de improvizatie, însufletire și dragoste față de neamul nostru și instituiunile sale culturale, ar fi susținut în memorabila conferință din 16 a lunii trecute, — la ce toată lumea era în drept să se aștepte, — tocmai contrarul, bunăoară:

Fondul de păduri, care dispune de averi colosale, de venite enorme, cari în clădiri de palate, în facerea de căi ferate a investit milioane, care a plătit facerea catastrofului, ce nu ni-se competi, cu o jumătate milion, care susține personal număr, principii plătit, care a elocut sume de zeci de mii în oierit, în vacărit »model«, care acum de curând a votat direcțiunii căii terate someșene, pentru înlesnirea de comunicație, alte 50,000 etc. etc., va vota sunt sigur și suma bagatelă de 10—20,000 anual, fondului școlar din Năsăud, pentru scopurile culturale ale poporului din acest ținut și astfel pentru înălțarea și înflorirea patriei noastre. Iar voi, cele 44 comune fruntașe de pe celea 3 văi istorice, reprezentate la aceasta conferință, ve-ți aproba nu mă îndoiesc suma de mai sus, bine-știind că pentru voi și copiii voștri dați și pentru cultura neamului nostru...

Și conferința întreagă l'ar fi aprobat, l'ar fi îmbrățișat; în ast mod bine-merita la respectul și recunoștința ținutului și a neamului întreg, iar posteritatea l'ar fi binecuvântat!

Putea face apel d-l protonotar — pe lângă »sustinerea autonomiei și caracterului intact, de azi, al școlilor, — chiar la ajutor din partea statului, ai cărui cetățeni credincioși și noi suntem, căruia și noi — ori de câteori ni-se cere, — i dăm avutul și sângele nostru și încă cu drag și din belșug.

Dar putea d-l protonotar, — deși recunosc că n'am ajuns până la acest expedient, — după exemplul dat de Beiuș și Brad în cauza școlilor lor amenințate, — putea face apel chiar la sentimentul de filantropie și marimozitate recunoscută, la sentimentul de jertfă neasămuită a marului public românesc, care totdeauna, — istoria ni-e martoră, — ori de câte ori a fost vorba de cauze mari de cultură, de biserică și școala sa națională, aceste batioane puternice ale existenței și măririi unui popor, totdeauna și-a deschis punga cu drag, aducând jertfe neperitoare pe altarul culturii naționale.

Cu acestea toate era dator d-l protonotar față de sine, față de ținutul și neamul său, iar stăruințele sale în aceasta

direcțiune, urmate de tot omul de bine de tot omul cinstit, ar fi fost — fie sigur — încununate de cel mai splendid succes!

Marian, vicariul de pie memorie și Nașcu dascălul laminat și însufletit pentru un ideal, acea minte ageră și pătrunzătoare, acel suflet mare, — după cum atât de bine îl caracterizează d-l protonotar, — oare Nașcu, acel modest dar însufletit dascăl, care săptămâni, luni întregi, cu merindea de acasă, a străjuit la porțile Burgului Vienei, în cauzele mari, sfinte ale fondurilor din Năsăud și a școlilor sale, visat'o oare dânsul că școala din Năsăud, acest ador scump al inimei sale, la care el a fost și elev și dascăl, să fie, nu preste mult, sacrificate și — ce coincidentă dureroasă, — tocmai cu concursul și la propunerea unui fiu al satului său natal!?

Ce schimbare tristă de lucruri. Doamne, într'un interval de timp, atât de scurt!!

ad. 4. Gimnaziul trebuie susținut cu orice preț, salariile profesoriale trebuie regulate, cât mai iute, și dacă e de lipsă, tăindu-se chiar în carne vie...

Gimnaziul din Năsăud, acest far luminător al neamului nostru nu are lipsă de apărarea nimănui! Acesta este odorul și fala noastră, el, acest teazar neprețuit al neamului, trebuie ferit de ori-ce atacuri, de ori-ce înfrăunțe străine, o știm, existența vecinică a acestuia este și trebuie să fie aranjată prin dragostea și jertfele noastre, ce le arătăm zilnic și cu ori-ce ocazie. Însă existența și susținerea acestuia — o știm și aceea — nu cere imperios, ar fi și dureros să presupunem, nimicirea, apunerea necondiționată a celorlalte școli, susținute din fond.

Căci când școlile fundamentale, aceste stele luminătoare ale orizontului românesc vor apune de veci, oare gimnaziul, acest luceafăr strălucitor, va mai avea el forța... a-și susține neatinsă, neumbrită splendoarea și mărirea lui de azi?

Eu tare mă îndoiesc!

Asupra acestor împrejurări și argumente, să gândească bine d-l Dr. Scridon și ceilalți factori conducători ai ținutului, până încă nu e târziu!

Căci nimic pe lume nu e mai disgustător și primejdios pentru interesele și viitorul unui popor, decât atunci când acesta începe a se clătina, începe a-și sdruncina încrederea și iubirea față de conducătorii săi.

Ținutul nostru, ca puține alte ținuturi se poate mândri, cu deosebire în ultimele 2—3 decenii, cu conducători vrednici, însuflețiți, gata de ori-ce jertfă pentru lege și limbă.

Dela buna lor chibzuință, pricepere și deștinație, dela aceasta pleiadă de bărbați valoroși ai noștri, este neamul în drept a aștepta azi, mai mult ca ori când, a înscrie încă o pagină de glorie în istoria acestui ținut!

Să așteptăm dar, repet din nou, desfășurarea evenimentelor, cu liniștea, tactul și demnitatea, cerute de timp și împrejurări, să așteptăm cu încredere deplină și convocarea adunării generale extraordinare a fondurilor centrale școl. năsăudene, pentru a putea reveni.

Someșanul.

Popea: Acum du-te afară, că eu mă culc. Să mă scol peste o oră.

Ioan: Las' pe mine domn căpitan! (iese). (Popea se culcă). Aproape îndată, căpitanul se scoală și strigă: Ioane! Mă Ioane!

Ioan: (intrând pe ușa din fund) Porunciți! Popea: Să-mi ștergi cismole și hainele că diseară mă duc la bal. Da să nu cumva să te pue Aghiută să spui cocoană-ti!

Ioan: Bine. Să trăiți!

Popea: Șterge-le aici. (se culcă)

Ioan: (ștergând cismole) Eu nu știu ce dragoste o mai fi și asta! Să se ducă la bal și să nu-și ia și nevasta!... Mă!... Să fie o nevastă urâtă, ași înțelege și eu. Da fiind atât de frumoasă... Adineaori... (schimbând tonul) Să nu mă audă că m'am topit! Adineaori (înaintând pe scenă) l'am văzut la lordache cu două!

(Popea sforăie tare.)

Ioan: Sforăie, sforăie-ar dracii să te sforăie! Toată ziua te plimbi, și mănânci la lordache, pe când eu, săracul de mine, muncesc de mă rup, mai mor de foame.

Popea: (trezindu-se) Cât o fi ceasul?

Ioan: Nu știu, că n'am cias!

Popea: (uitându-se la ciasul din părete) Bine mă Ioane, de ce nu m'ai sculat. E trecut de un cias de când dorm!

Ioan: N'am știut, că n'am.

Popea: Cocoană-ta ce face?

Ioan: Nu e aici.

Popea: Văd eu că nu e aici. Dar unde-i?

Ioan: În odaia dumisale.

Popea: Ce face?

Ioan: Nu știu.

Popea: Du-te de vezi! (Ioan pleacă.)

(Singur) Mare întârâu e și Ioan ăsta!

Ioan: (intrând) Doarme dusă.

Popea: De minune! Ioane! Astă seară, ai să joci un mare rol în viața mea. Ai să execuți...

Ioan: Care?

Popea: Ordinul de a sforăi! Eu, la 9 ciasuri, plec la bal, fără să știe cucoana. Tu te vei culca în patul meu și, toată noaptea, până-oi veni eu, ai să sforăi! Când cocoană-ta, va veni cu limonata, ca de obicei, să o beai tu! Să nu te prindă, c'apoi mii de draci într'n tine! Înțelesu-m'ai?

Ioan: N'nteles s' trăiți!

(Căpitanul se intrăcă. Apoi zice lui Ioan:)

Căpitanul: Ioane. Eu plec! Tu culcă-te și execuță ordinul, ce ți-l'am dat, de a sforăi! (E e)

Ioan: (culcându-se) O să sforăi, sforăie-ar să te sforăie! (începe să sforăie)

Scena IV.

Cleopatra (intrând pe ușa din stânga cu paharul cu limonată): Oh! Săracul cum mai

doarme! (în parte) Și să mai zici, că n'am noroc! Pentrucă la 9 ore, trebuie să mă duc la bal. Bine că doarme, că altfel...

(Ioan sforăie mai tare. Cleopatra se duce să-i dea limonata. Îi mângâie fruntea și i-o sărută): O! Săracul! Nu-l mai deștept! Cât doarme de bine! (în parte) Dacă 'l deștept, poate nu se mai culcă curând. Și eu, ce mă fac? (se scoală, și ese).

(Cleopatra, intră iar, după câteva momente, îmbrăcată de bal).

La revedere bărbățele, la revedere! (Ese).

Ion (sculându-se): Să fie oare adevărat? Se uită în toate părțile. Pe urmă, intră în odaia din stânga. (întorcându-se): Da! A plecat și ea! Uite timpul cel mai potrivit ca să mă duc și eu la Tincuța mea! Poate mi va fi păstrat câteva chioftele! (Ese). (Câteva momente în urmă intră i-o. A! am uitat, uita-m'ar toate necazurile, să fac lampa mai mică! (O face mai mică și ese).

(Muzică la orchestră).

(Ioan se întoarce cu nutra posomorată). Oh! Doamne, Doamne! Tincuța nu-i acasă! M'am întors ca să nu vie Dom' căpitan. (se aude soneria).

Ioan (speriat): Dumnezeule! Cocoana sau căpitanul! Totul s'a sfârșit! (se aruncă

în pat, și începe să sforăie. Iarăși se aude soneria). Vai de mine! (Strigăte: Ioane!). Lampa-i mică. Să da jos și o mărește. Pe urmă se trânteste din nou în pat).

Scena V. Cleopatra, Ioan, Pe urma Popea.

Cleopatra: (intrând) Mă! Da, Ioan e surd astă-seară! Nu mai aude! Las că 'i arăt eu. (Se duce în odaia din dreapta, unde își scoate palariul. Ioane! Ioane! (vine pe scenă). Unde-o fi! (se duce la pat) Numai de nu m'ar găsi. (Se aude pași în sală, puțin în urmă, intră înăuntru Popea).

Cleopatra: (desvelind capul lui Ioan): Dumnezeule!

Popea: (surprins) Dumnezeule! (Ioan se da jos din pat).

Popea: Ce cauți în patul meu, măgarule?

Ioan: Pă-i Dumneavoastră, să trăiți...

Popea: Eu? Na! (îi da o palmă).

Ioan: Valeu! Mi-ai ordonat...

Popea: Ești! (îi da două palme).

Ioan (eșind) (pe ton plângător a parte): Oh! ce familieune!

(Cortina cade.)

G. Păcurar.

Alegerea de notari din Șinca-veche. Legătură cu cele publicate în unul din numărul trecut despre alegerea de notari din Șinca-veche ni se scriu următoarele: »Că între mulții concurenți români, a putut fi ales de notari în Șinca-veche tocmai un neromân, adevărat maghiarizat Quasznosky, meritul principal și nedisputat este singur tot numai al deputatului Dr. Nicolae Șerban, carele a fost mare și înfocat protector al lui Quasznoski. Hi numai înainte! Ce cere un deputat român să se facă și i-se și face după plac, nu poate fi rău și nu se poate numi forță și nedreptate. Nu este așa? Ba o fi, mai ști? Vezi asta înseamnă »luptă« și »merite naționale«!..

Discurs

rostit la încheierea anului școlar 1907/908, în ziua de Săm-Petru (29 Iunie v. 1908), în sala festivă a gimnaziului gr-or. român din Brașov de directorul gimnaziului Virgil Onișiu.

— Fina. —

Faptul acesta nu putem să-l perdem din vedere nici în școală, nici în viața particulară.

În fața spiritului răzlet și pizmăret, care se manifestă atât de dos și atât de pe față între școlari, — trebuie să căutăm căile, de-a apropiia pe școlari între olaltă, de a-i face să înțeleagă din intuiție proprie, că sunt cestiuni de interes, care nu se pot pune la cale, decât cu buna înțelegere a tuturor. Mai mult! Școlarul trebuie să se convingă el însuși, că el singur, fără de concursul prietenească al tovarășilor săi, nu poate ajunge la nici un rezultat și că succesul în anumite cestiuni este al obștei de prieteni, cari s'au tovarășit cu el.

Pecum toată morală nu se învață din carte, ci este produsul miilor de factori, cari constituie istoria vieții noastre, — a miilor de pățenii, a ciocnirilor și alipirii de alți oameni, adevărat a peripețiilor din luptele noastre, — tot așa și această pagină morală: spiritul de asociere nu se învață din carte tipărită, ci din cartea vieții c toate zilele, din pățeniile și din luptele.

Cea aceasta a vieții trebuie să se deschidă cumva și școlarul. Trebuie să-i dăm puțin de cu vreme, ca să ajungă în situație care-i arată adevărata putere ce este încrederea împreună a multora și care are în vedere dezvoltarea spiritului de subordinație pentru interese obștești și totodată devotament pentru toți tovarășii săi de muncă împreună.

Dintre toate mijloacele, prin care școala poate să înăduze în mod conștient și cu succes viața școlară dezvoltând în sufletul lor spiritul de asociere, — trebuie relevată două, ca cele mai de capetenie: excursiunile școlare și îndeosebi jocurile gimnastice.

Atât la excursiuni, cât și la jocuri, sufletul usurat de grijile și temerile mai mici și mai mari ale vieții școlare, este vioiu, vesel și senin. Iar sufletul senin și expansiv este ca o casă cu porțile deschise, gata de-a primi cu dragoste tot ce vrea să intre în ea. La excursiuni și la jocuri se dau mai lesne întării »micile mizerii«, urale și răutățile de altădată; sentimentul de solidaritate și de alipire întreolaltă e mai puternic decât oricând.

Orice excursiune școlară bine condusă zimentează legăturile sufleteste între elevi și nivelează urale și neînțelegerile din recut.

Dar și mai mult contribuie la disciplinarea asociativă a școlarălor: jocurile gimnastice, care fac multă plăcere tineriilor, și care nu se pot executa decât tocmai prin tovarășii organizate și disciplinate.

Grupurile adversare, care participă la jocuri, sunt tot atâtea tovarășii asociate, înse în luptă prietenească între olaltă. A izbândă este totdeauna pe partea celor disciplinați și mai devotați în munca școlară a grupului lor. Școlarii, deprinși nputa jocuri gimnastice în grupe, se obișnuiesc ei pe sine în subordinație, a eșec în altruism și se deprind în disciplinată pentru un scop obștesc se înțea. Cultivarea jocurilor gimnastice, și mai neapărat la lăfrea între și împoș de asociere, fără de care stice va cătu va fi niciodată comoi a spiritului, ce nici a 10-a parte din cultura noastră drept cuvânt trebuie pleată și nu u, ca. De aceea părinții roadele, pe ca, Por-Jor și neamului, să le așteptăm mont. pta nizuințele fac un mare bine fiilor să nu redacă sprijinesc după pu contribuie școlară în această direcție se fac an grete acele câteva coroauci, când pentru excursiunile școlare, re olaltă, de an și să nu creadă, că copiii lor aranjează jocur

pierd numai vremea, ci să fie convingși, că ei sunt în școală, unde se învață disciplină, subordinație, simț de datorință și deci spirit adevărat de asociere, fără de care, cum am zis, cultura noastră nu are rost.

Țara, care a deschis în școlăle sale cel mai larg teren pentru jocurile gimnastice ale tinerimii, este Angliera. Școala și terenul de joc sunt în Anglia noțiuni nedespărțite. Și nu este o simplă coincidență numai faptul, că acolo, unde se dă jocurilor gimnastice cel mai larg teren în educația tinerimii școlare, zic, acolo să fie bunăstarea prin cultură mai mare decât ori unde. Influența sistemului englezesc se resimte deja și pe continent. Și de câțiva ani încoace ne preocupă și pe noi, ca niciodată până acum. Dar interesul acesta trebuie să-l lătim și să-l ținem cald în cercul intelectualilor noștri. El trebuie să pătrundă în mulțime, care trebuie să înțeleagă rostul educativ al jocurilor gimnastice în școală. Și dacă între oamenii noștri de bani gata, cari nu știu ce să facă cu prinosul lor de avere ce le-a dat Dumnezeu, s'ar găsi unul, care să înființeze un fond special mare, cât se poate de mare, pentru ca din interesele lui anuale să se aranjeze în mod sistematic excursiuni școlare și să se încurajeze jocurile gimnastice la tinerimea noastră. — acela și-ar câștiga un titlu de glorie în istoria culturală a neamului nostru și a patriei noastre, o glorie, cum un om »mic de zile« nici nu-și poate închipui.

În nădejdea, că Dumnezeu, spre binele neamului și al țării, ai cărei fi suntem, ni-l va da pe acest mecenat, — de clar anul școlar 1907/908 de încheiat.

STIRILE ZILEI.

— 2 Iulie v.

Archiducele Leopold Salvalor la Oradea-mare. Ni se scrie dela Oradea-mare: Alteța Sa archiducele Leopold Salvalor, pentru inspectarea artileriei, în 11 Iulie a. c. Sâmbătă s'ara la 8 oare a ajuns la Oradea-mare. În 12.1. c. fiind recepțiunile la dorința dânsului au rămas, a primit în audiență particulară în primul loc pe Preasfinția Sa Episcopul Dr. Demetriu Radu, apoi pe Episcopul substitut rom. cat. Antoniu Fetser, la urmă pe Comitele suprem și pe primarul orașului. În 13. Iulie, după amiază la 5 oare Alteța Sa a întors vizita Episcopului Radu. Reședința nu de mult zidită din nou și mai vărtos foyerul acela a făcut foarte bună impresie asupra Alteței Sale, precum a admirat și țesăturile aflătoare în reședință. De aci a mers însoțit de Episcopul la Biserica Catedrală, unde l'a întâmpinat Capitulul în frunte cu prepozitul Dr. Lauran, care ținând în mână restignirea, în care se all relieviile s'antei cruci, l'a bineventat cu o vorbire scurtă, dar potrivită în limba italiană, după care Alteța Sa s'arutând crucea, a intrat în altar, unde i-s'a arătat un potir de aur dăruit Bisericii de Majestatea Sa Mari: Terezia de binecuvântată aducere aminte la 1777. La ușa Bisericii Alteța Sa dând expresiune uimirii sale, că mulți din cler vorbesc cu multă precizitate limba italiană, luând adio călduros dela Episcopul, între urările numărului public adunat, s'a depărtat.

Congresul studenților români. Din Iași se anunță, că Duminică a avut loc o întrunire studențească la societatea studenților »Solidaritatea«. S'a ales următorul comitet, care să se ocupe cu organizarea congresului la care să participe studenții din toate țările: dnii Gh. Măcărescu, Eduard Lăzărescu, C. Mănciu, Victor Stoensescu, T. Hanganu, Osvald Racoviță, Ionescu Darzea, Vartolomeu Socol, C. Ifrim, Mateiu Iorgu și Ioan Rang. Dintre aceștia s'a ales un comitet executiv compus din dnii Măcărescu, Lăzărescu, Mănciu, Hanganu și Racoviță. S'a hotărât ca teți studenții, cari au de făcut comunicări, să le facă acestui comitet executiv. Toată corespondența se va trimite pe adresa societății »Solidaritatea«. Congresul va avea loc probabil la 5 August la Iași și va dura 3 zile.

Un grav accident de automobil s'a întâmplat alaltă eri seara pe șoseaua Ploești-Predeal. În automobil se aflau — precum cetim în »Dimineața« — dnii Alois Müller, drul Müller, Drexler, mare comerciant în Brașov, Schindler, d. Louis Ressel și șoferul loset. Numiții se întorceau dintr-o excursiune pe care o făcuseră la Brașov. Automobilul era condus de însuși d. Louis Ressel. Prin dreptul km. 8 d. Ressel, la o distanță de 100 de metri zări înainte trei căruțe mergând în șir, una după alta. În cele două căruțe din urmă, căruțașii se aflau în dreapta: în

cea dintâi însă condusă de un copil, copilul stătea în stânga. Câte-și trei căruțe mergeau pe stânga. Prin semnalele, pe cari le-a dat d. Ressel, a căutat să pună automobilul în contact cu căruțele și văzând că cei doi căruțași din urmă au auzit semnalele și și-au întors capetele, a continuat, cu viteză mai mică se înțelege, să mână automobilul. Ce s'a întâmplat însă? Copilul, care mână căruța dinainte și care după cum am spus se afla în partea stângă a căruței auzind zgomot în urmă a voit să vadă ce era și în același timp a voit să țină dreapta. Cum soarele bătea tocmai din direcția în care venea automobilul, copilul cărnind căruța spre dreapta s'a întors și punând mâna la ochi a căutat să vadă cine venea în urmă. Tocmai în momentul acela însă automobilul trecea prin fața căruțelor.

Copilul prin procedarea lui închizând drumul pe șosea, d. Louis Ressel ca să salveze viața nenorocitului a cărnit deodată automobilul spre dreapta. Un țipăt de groază izbucni atunci din piepturile tuturor acelor cari se aflau în automobil, deoarece mașina după ce se lovi de căruța care îi sta în cale se prăbuși într'un șanț. Toți cei din automobil au fost aruncați și izbiți de un podet. D. Louis Ressel este grav lovit la piept și spate, d. Drexler are piciorul drept fracturat, Schindler e lovit la cap și dnii Alois și dr. Müller au de asemenea contuziuni oarecum grave. Nenorocitul copil, care conducea însă căruța, fiind izbit cu partea de dinainte a automobilului în cap, a fost aruncat din căruța și după câteva minute a și încetat din viață.

Impăratul Wilhelm și Tarul. »Nowoie Vremja« anunță că generalul Iacob a predat țarului acum câteva zile o scrisoare autografă a împăratului Wilhelm, scrisoare căreia îi se atribuie o mare însemnătate politică. Se crede, că în această scrisoare se atinge și cestiunea întăririi celor doi suverani în apele baltice.

Scandalul finanțiar din Budapesta Cestiunea scandalului finanțiar budapestan a luat Luni dimineața o întorsătură senzațională. Unul dintre bancherii vinovați, care a pus la cale întreaga exerocherie, Felix Weil Lorand, s'a sinucis Duminică. Weil a sosit seara dela băi, s'a dus la locuința sa, se încuia în camera de baie și deschizând robinetul dela gaz se așeză în pat. Luni dimineața el fu găsit mort. Bancherul Neuman, compromis și el în această afacere, s'a prezentat Luni dimineața la poliție și a declarat că e dispus să achite pagubele făcute de dânsul, să închidă banca și chiar să părăsească teritoriul Ungariei, numai dacă reclamantii își vor retrage plângerile. Comisarul de poliție, care fusese însărcinat cu anchetarea cazului, a refuzat să primească această propunere. În consecință ancheta continuă, pentru aflarea de noi probe de vinovăție. Sinucisul Weil avea o avere de un milion de coroane. El e acela, care pusese la cale toată înșelătoria, publicând ziare și reviste financiare, cu ajutorul cărora indusesse în eroare pe comercianții germani.

Candidat de avocat cu praxă corespunzătoare și care vorbește perfect limba română și maghiară, află imediat aplicare în cancelaria subscrișului Dr. Ioan ualain advocat Ó-Radna, comitatul Beszterez-Naszód.

Varietăți.

Dreptul de vot și dreptul de a fi alese îl au femeile — și știți unde? Tocmai în Noua-Zelanda.

Acolo femeia ia parte însemnată la viața publică. S'ar zice că e bucătăria în pierdere; dar mai cu seamă lipsa servitoarelor se simte în mare măsură, iar situația servitoarei e cu desăvârșire alta decât la noi. Ei i se zice domnișoară, cântă la pian, își face vizitele obicinuite, iar Duminica de la 2 d. a. pleacă și nu mai vine decât seara târziu, spre a i se servi masa odată pe săptămână.

Cetățeni și cetățene cu drepturi egale! La cele mai multe hoteluri din această țară și mai cu samă în orașul Welington se găsește în fiecare odaie câte o funie cu următoarea inscripție: »In caz de foc legați funia de fereastră și coborați«. Asta, da, e foarte bună măsură pentru cea mai mare parte dintre călători, cari pot dormi liniștiți întemeiați pe funia de siguranță...

Dar ce se întâmplă oare cu acel, care vine beat la hotel sau e bețiv din obicei, cu vre-un desnădăjduit, cu falitul, Țcu acel care e urmărit pentru crimă sau furt de bani publici, cu amorezații incorigibili, cu cei înșelați de iubite, cu acei, cari au dat gata într-o zi toate moștenirile, etc. etc.

Ce se întâmplă cu aceștia? În turburarea lor mai văd ei inscripția de pe funie ori sar de-a dreptul pe fereastră, ori — mai ști? — folosesc funia altfel, mai cu samă că o odaie de hotel are de obicei și săpun...

Să ferească Dumnezeu de astfel de curiozități!

În Europa funiile (streangurile) ar fi o adevărată nenorocire atât pentru călători cât și pentru hoteluri.

Musset, care era așa de mare prin talentul său puternic și bogat, era mult iubit și admirat de contemporani: de public ca și de scriitori.

Era cunoscută părerea de rău a contemporanilor pentru lipsa lui de credință, pe care vrând să i-o redea Sully Prudhomme i-a adresat următoarea apostrofă: »Și tu nu ești decât un bolnav sau eu nu sunt decât un nebul«.

În versuri și mai frumoase îi adresează un apel d-na Edmond de Pressensé, care ținea să convertească acest suflet turmentat spre ideal.

Musset n'a răspuns nimica, dar a citat versurile poetei cu o mare emoțiune.

În niște scrisori ale sale d-na de Pressensé zice între altele: »In sfârșit i-am scris lui Musset. I-am trimis niște versuri cu un Nou-Testament. Mă rog pentru el în fle-care zi«. Iar în Iunie 1857 scria: »A murit singur fără o vorbă de mângâiere sau de speranță... Odată a cerut să se facă rugăciuni pentru el... Pe masă avea Noul-Testament pe care i-l trimisese și o revistă creștină deschisă...«

Leon Tolstoi, apostolul unei vremi noi, a terminat de curând un roman, care nu se va publica, din nefericire, decât la un an după moartea autorului.

Și-o fi încheind cu acest roman opera sa literară sau își simte sfârșitul, apropiindu-se?..

Domnii abonați ai »Gazetei« cari încă nu au trimes cei 80 bani (filieri) pentru numărul jubilar, sunt rugați a o face fără amânare.

ULTIME ȘTIRI.

Friedrichshafen. 15 Iulie. Eri la oarele 2 și 16 minute contele Zeppelin însoțit de 16 persoane a întreprins pe o vreme excelentă ascensiunea cu balonul său. Peste câteva minute balonul s'a scoborit spre yachtul regal pentru a saluta pe regele Württembergului pe regina și pe prințul moștenitor al Germaniei și s'a ridicat apoi din nou luând drumul spre Nord în spre Constanța.

Glume.

Doctorul își face obicinuită vizită la spital.

— Câți morți pe azi? — întrebă la raport pe intendentul.

— Patru, domnule doctor.

— Par' că eu dădusem doctorii pentru cinci...

— Da, domnule doctor — dar unul n'a voit să le ia în ruptul capului.

— Băiete, d-l Popescu e acasă?
— Nu, domnule, a plecat de opt zile.
— Și nu ști unde s'a dus?
— Ba da, la cimitir.

— Ce faci, dragă, cum îți merge?
— Bine. Sunt acționar!
— Unde?...
— La muntele de pietate.
— Ei, cum?
— Mi-am deșus blana amanet.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branisco.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

A apărut:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.
(Voce și piano).

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr'adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec hăducesc.
Trageți voi boii!
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.
(Piano solo).

CAIETUL I.

Lugojna.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Bănat) I.
Pe picior.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Bănat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II,

CAIETUL III.

Brău III.
Hătegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4—
fr. 5—

Serata etnografică, caietul I. Preludiu și hora (piano solo) cor. 2.— fr. 2.50
Caietul II. și IV. epuzate.

De vânzare la toate librării e românești.

Depozit general

Librăria archidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

(215,2-5.)

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei.

Stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței aurie, 14 oare depărtare dela București și 11 oare depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, laboratoriu balneologic, apeducte din izvoare Alpine, canalizație, lumină electrică, pavilion de izolare, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela Regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute.

Succese splendide la: boale de nervi, boale temerști și cele de inimă, la anemie, arteriosclerosă și exodate.

Prospecte gratis.

Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi, cons. imp.

Dr. Arthur Loebel.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5:46 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ora 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:30 min. sêra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10:26 m. sêra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3:20 m. dim.
- II. Trenul mixt la orele 12:00 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la orele 7:47 sêra.*
*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5:15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8:41 min. a. m.*
- III. Trenul de pers. la ora 3:05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la orele 7:00 m. sêra.*
*) (au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 8:40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4:16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 9:40 sêra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 4:52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7:12 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ora 2:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8:50 min. sêra.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7:28 min. dimîn. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 2:18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4:55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9:18 min. sêra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8:16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1:59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6:33 m. sêra.*)
- IV. Tren mixt, la orele 10:08 m. sêra. (*) (au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7:12 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1:39 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7:07 sêra.

Nota: începând cu 1 Iunie intră în circulație trenul direct Arad-Budapesta și trenul accelerat de Brașov-Budapesta.

Publicațiune.

Duminecă în 6 (19) Iulie la 10 oare din zi se va ținea licitație publică verbală, la care se admit și oferte închise în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Neculae din Brașov-Scheiu, pentru arândarea pe timp de șase ani a unui complex de aproximativ 28 holde teren arabil de lângă Timiș și din imediata apropiere a locului pentru exercițiile militare.

Oferte însoțite de o garanție provizorie în sumă de Cor. 85, se vor preda până în ziua de licitare la mâna d-lui econom A. Lupan sen. strada Ecaterinei Nr. 4, la care se pot citi și condițiile de licitare.

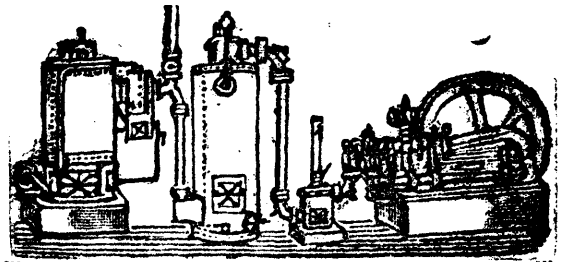
Brașov, în 23 Iunie 1908.

Comitetul parochial al Bisericii române ort răs. dela St Nicolae în Brasso (Brașov).

Dr. V. Saftu, I. Prișcu,
preș. Nr. 220. secr.

Garanție îndelungată!

Condiții favorabile de plată!

FABRICA DE MOTOARE

A. G. DRESDNER

una din cele mai vechi și mai mari

FABRICI DE MOTORE

Liferază

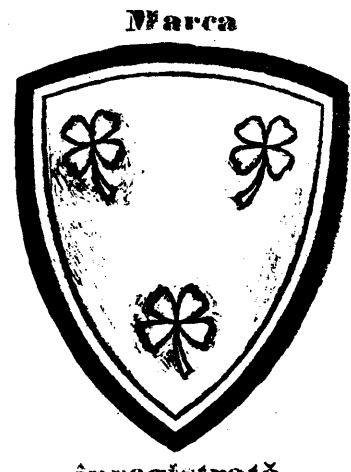
MOTORE și LOCOMOBILE

care funcționează perfect, durabil, precis și sigur, pose în mișcare cu Gaz (Sauggas), Benzin, Ulei brut Acetylen.

Reprezentant General și Depozit:

Gel ert Ignac és T-sa,
Bad pest. Teréz-Körut 41.

Telephon Nr. 12-91.
(175,5-29.)

Ciorapi de reparat!!

Fabrică de împletit și tricotaj

Ida Teutsch

Ciorapi și călțuni (Socken)

primesc pentru reparare:

Tellmann & Speil, Târgul grâului nr. 8
Moritz Kraus, Târgul poamelor nr. 18
Josefine Schnell, Strada vâmei nr. 31

Biroul fabricicii: Strada lungă nr. 12

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VIZITĂ
DEPERTE ÎNFORMATIVE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNA ȘI DE NUNTA
DUPĂ ÎNȘIȘĂȘI ȘI ÎN COLORI.

AVERTURE ȘI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,

Circulare, Scrisori,

Coverte, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNȘIȘĂȘI

Comandele eventuale se primesc în pal. do. roul
tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30 în pal. do. roul
giul, înderept în curte. — Prețurile moș. plângă eta-
Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.